

PRAVIDLA FAIR PLAY

Schválena Radou FIDE 10/11/2024
Účinná od 18.listopadu 2024

1. Účel, základní principy, definice

1.1 Tato pravidla se zabývají vyšetřováním případů podezření na podvádění a jiných porušení fair play. Doplňují a upřesňují ustanovení Charty FIDE, Etického a disciplinárního řádu FIDE a Jednacího řádu Komise FIDE pro Fair Play.

1.2 „Podvádění“ v těchto pravidlech znamená:

- a) úmyslné používání elektronických zařízení (01. Pravidla šachu / Pravidla šachu FIDE účinná od 1. ledna 2023 / čl. 11.3.2 Pravidel šachu FIDE) nebo jiných zdrojů informací nebo rad (Pravidla šachu / Pravidla šachu FIDE účinná od 1. ledna 2023 / čl. 11.3.1 Pravidel šachu FIDE) během hry; nebo
- b) manipulace v šachové soutěži, jako je, mimo jiné, avšak nejen to, manipulace s výsledky, sandbagging (viz příloha těchto pravidel), ovlivňování zápasů, podvody s ratingy, falešná identita a záměrná účast na fiktivních turnajích nebo partiích.

1.3 Za online podvádění může být považováno i jednání, při němž statistické důkazy nepostačují k prokázání předpokládaného podvádění, ale existují další důkazy, že jednotlivec mohl podvádět, např. videozáznamy, posudky šachových expertů (GM, IM a další specialisté) a další faktory dle situace (podezření z porušení fair play).

1.4 Další porušení fair play jsou:

- a) Porušení pravidel v soutěžích hraných za šachovnicí (OTB)
Porušení pravidel OTB zahrnuje různé přestupky, ke kterým dojde v průběhu turnaje. To zahrnuje vnášení telefonu do hracího prostoru, vnášení jiných zakázaných předmětů do hracího prostoru (např. peněženky, chytré brýle, pera, hodinky), nespolupráci s týmem Fair Play nebo rozhodčím, odmítnutí podrobit se prohlídce nebo skenování. Seznam porušení pravidel OTB není vyčerpávající.
- b) Porušení online technických pravidel:
Technická porušení spojená s videokonferenčním systémem používaným k dohledu nad soutěží, například odpojení se, hraní bez zapnuté kamery, hraní bez sdílené obrazovky, hraní bez zapnutého mikrofonu (pokud to vyžadují předpisy soutěže) samy o sobě nevedou k domněnce, že byl spáchán přestupek podvádění, hráč však může být odpovídajícím způsobem potrestán buď týmem Fair Play, nebo rozhodčím.

1.5 Předpokládané podvádění

Existuje předpoklad podvádění, pokud statistická analýza pomocí FIDE ověřeného a schváleného algoritmu a/nebo jiné metodologie aplikované na výkon hráče v jedné partii nebo sérii partií nebo turnajů v soutěžní hře ukazuje Z-skóre

(odrážející odchylku mezi skutečným výkonem hráče a očekávaným férovým výkonem pro hráče srovnatelného Elo ratingu) nad oficiální prahovou hodnotou Z-score. V takovém případě, pokud Komise FIDE pro Fair Play zahájí disciplinární řízení proti dotyčnému hráči, břemeno vyvrátit presumpci podvádění a prokázat svou nevinu je na hráči.

1.6 Prahové hodnoty

Míra Z-skóre nepravděpodobnosti (tj. počet standardních odchylek od normy) se běžně používá ve vědě a může být složena z několika výsledků.

V současnosti je FIDE schválena pouze metodika prof. Kennetha W. Regana. Aby bylo možné poskytnout statistický úsudek, model profesora Regana používá tři samostatné statistické testy, z nichž každý vytváří Z-skóre indikující odchylku od projektovaného výkonu: Move-Matching (MM), Equal-top value moves (EV) a Average Scaled Difference (ASD). Výsledky testů MM, EV a ASD jsou dále kombinovány do jediného celkového Z-skóre. Pojem Z-skóre není omezen na metodologii prof. Regana. Výsledky z jiných schválených metodologií mohou být dosazeny jako Z-skóre a poté spadají rovnoměrně pod následující navrhované prahové hodnoty:

- a) Pro online šachy prahová hodnota 4,25. To představuje přirozenou frekvenci 0,000011, jedna z téměř 100 000. Vezmeme-li v úvahu pozorovanou míru podvádění v online šachu, dává to odhadovaný kurz asi 1 000 ku 1 proti nulové hypotéze fair play, směrem k hornímu konci 99% až 99,9% intervalu spolehlivosti považovaného za splnění kritéria Mezinárodní sportovní arbitráže "comfortable satisfaction" v kontextu šachu.
- b) Pro šachy hrané za šachovnicí (OTB) prahová hodnota 5,00. To představuje přirozenou frekvenci jedna z téměř 3,5 milionu a je zařazena obdobně s ohledem na míru podvádění pozorovanou u osob.

Tato ustanovení se použijí, pokud neexistují žádné jiné důkazy. Pokud jsou jiné důkazy k dispozici, lze na podporu použít Z-skóre 2,50 nebo vyšší.

1.7 Bezdůvodné nebo zjevně nepodložené obvinění ze šachového podvádění:

Jakýkoli hráč, funkcionář nebo Národní federace, kteří učiní veřejná nebo soukromá obvinění z podvádění proti jinému hráči nebo funkcionáři, aniž by existovaly přijatelné důvody pro důvodné podezření z podvádění; za předpokladu, že hráči nebo kapitánovi není bráněno v tom, aby během soutěže soukromě nahlásil rozhodčímu nebo pracovníkovi týmu Fair Play jakékoli podezření na podvádění jinou osobou za účelem sledování chování takové osoby.

1.8 Pro účely těchto pravidel budou pokusy o podvádění považovány za podvádění.

2. Pravomoc

2.1 Komise FIDE pro Fair Play (FPL) má pravomoc ve všech záležitostech souvisejících s podváděním, včetně falešných obvinění. Osoby podléhající pravomoci FPL

zahrnují jakékoliv osoby s FIDE ID, hráče, doprovodné osoby a kapitány družstev. Mezi doprovodné osoby patří mimo jiné vedoucí delegací, sekundanti, trenéři, manažeři, psychologové, organizátoři, diváci, příbuzní, novináři, šachoví funkcionáři, rozhodčí, pokud jsou zapojeni do případů podvádění.

- 2.2 Všechny partie hrané OTB (za šachovnicí) se zápočtem na FIDE rating podléhají pravomoci FPL.
- 2.3 Online šachové akce spadají pod pravomoc FPL v případě oficiálních soutěží FIDE. Pro takové turnaje navíc platí ustanovení Přílohy 1 Pravidel pro online šach FIDE. Kromě toho může FIDE monitorovat soukromé online akce, které splňují specifická kritéria, jako jsou ty, které nabízejí peněžní ceny nebo zahrnují hráče nejvyšší úrovně.
- 2.4 Všechny případy podvádění, ke kterým dojde v turnajích, které vyžadují maximální a zvýšenou úroveň ochrany (jak je definováno v Ochranných opatřeních proti podvádění), musí být hlášeny FPL. FPL však může rozhodnout o postoupení případu z takového turnaje národní federaci (NF).
- 2.5 Případy podvádění, ke kterým dochází na turnajích, které vyžadují standardní úroveň ochrany (jak je definováno v Ochranných opatřeních proti podvádění), je třeba předat NF, kromě případů, které ovlivňují udělení titulu FM/WFM a/nebo se týkají osoby žadatele nebo odpůrce, která je držitelem titulu FM/WFM, IM/WIM nebo GM/WGM. Takové případy musí být také hlášeny FPL. Pokud takové případy nejsou nahlášeny, jak je požadováno, FIDE FPL může zahájit nezávislé vyšetřování a ohlásit případ odpovědné národní federace a/nebo organizátora turnaje Etické a disciplinární komisi FIDE (EDC).
- 2.6 Když je vyšetřování postoupeno NF, NF prošetří případ a uplatní ty sankce, které považuje za správné. NF jsou povinny oznámit FPL svá rozhodnutí spolu s důkazy zvažovanými během řízení. FPL může přijmout toto rozhodnutí NF a/nebo postoupit případ EDC. Pokud FPL nepřijme rozhodnutí NF, bude sankce platit pouze na národní úrovni.
- 2.7 Pokud NF potrestá hráče v případě souvisejícím s podváděním a není povinna případ nahlásit FPL, platí trest pouze na národní úrovni. Nicméně, NF může požádat FPL o přijetí trestu, pokud byl uložen zákaz činnosti na alespoň 12 měsíců.
- 2.8 Ačkoli má FPL pravomoc podrobně upravenou v části II, očekává se od národních federací, že vytvoří své vlastní předpisy a systémy proti podvádění.

3. Stížnosti a vyšetřování

3.1 Spuštění vyšetřování

3.1.1 Šetření lze zahájit na základě stížnosti:

- a) Stížnost během turnaje (formulář "ITC");
- b) Stížnost po turnaji (formulář "PTC").

3.1.2 Vyšetřování lze také spustit:

- a) zprávou Hlavního funkcionáře pro Fair Play (CFPO) nebo Hlavního rozhodčího (CA) turnaje;
- b) iniciativou FPL;
- c) na žádost EDC nebo jakéhokoli jiného orgánu FIDE pověřeného Chartou FIDE.

3.2 Stížnosti

3.2.1 Každá osoba, která má identifikační číslo FIDE, může podat stížnost.

3.2.2 Všechny stížnosti musí být podány písemně a adresovány FPL na fpl@fide.com.

3.2.3 Stížnosti během turnaje i Stížnosti po turnaji m musí být podány prostřednictvím příslušného formuláře stížnosti (přílohy A-B). Pokud stížnost tento požadavek nesplňuje, bude stěžovatel vyzván k odeslání formuláře ve stanovené lhůtě. Pokud se tak nestane, předseda FPL stížnost zamítne jako nepřijatelnou.

3.2.4 Stěžovatel poskytne všechny informace požadované ve formuláři stížnosti a musí uvést důvody, proč je stížnost podána, a uvést všechny podklady dostupné v době podání.

3.2.5 Ústní nebo neformální stížnosti nejsou přípustné.

3.2.6 Stížnosti během turnaje musí být doručeny hlavnímu funkcionáři pro Fair Play. Tam, kde není CFPO, by měly být adresovány hlavnímu rozhodčímu. Po obdržení stížnosti CFPO nebo CA:

- a) informuje stěžovatele o sankci za podání zjevně neopodstatněné ITC;
- b) podnikne kroky k prošetření případu obvyklým způsobem s odkazem na čl. 12.9 Pravidel šachu FIDE pro případné tresty;
- c) Předá stížnost a zprávu včetně všech zjištění FPL a Komisi rozhodčích (ARB).

Pokud CFPO dospěje k závěru, že ITC je neopodstatněná, může stížnost během turnaje zamítnout, s výhradou svých povinností podle ustanovení 3.2.6.c) výše. Hráči zůstává právo podat pro stejný případ Stížnost po turnaji.

3.2.7 Pokud je podána Stížnost po turnaji, musí obsahovat vysvětlení, proč nebyla předtím podána Stížnost během turnaje.

3.2.8 Všechny stížnosti musí obsahovat veškeré podklady dostupné v době podání.

3.2.9 Všechny stížnosti založené výhradně na nepodložené domněnce, že osoba hraje lépe, než se očekávalo vzhledem k jejímu ratingu, budou považovány za zjevně neopodstatněné.

3.2.10 FPL může zahájit vyšetřování na základě jakékoli informace o možném případě podvádění, o které se dozví, včetně křivého obvinění.

- 3.2.11 Pokud je vyšetřování zahájeno na žádost EDC nebo jakéhokoli jiného orgánu FIDE oprávněného Chartou FIDE, jedná FPL jako vyšetřovací výbor iniciujícího orgánu.
- 3.2.12 Veškeré informace o stížnostech a vyšetřováních zůstávají důvěrné, dokud FPL nedokončí vyšetřování. Příslušní funkcionáři FIDE a další zúčastněné strany obdrží informace, které Vyšetřovací panel (IP) považuje za vhodné; po celou dobu vyšetřování však musí být zachována přísná důvěrnost. V případě porušení požadavků na důvěrnost ze strany stěžovatelů, hlavního rozhodčího nebo jakékoli jiné osoby, která je obeznámena se stížností nebo vyšetřováním, před dokončením vyšetřování, může FPL ohlásit všechny pachatele EDC.

4. Vyšetřovací řízení

- 4.1 Jakmile je FPL upozorněna na případ podvádění, může být sestaven Vyšetřovací panel (IP) nebo jmenován vyšetřovatel, aby případ prošetřil.
- 4.2 FPL má právo provést předběžná šetření s ohledem na jakýkoli údajný nebo možný přestupek související s podváděním.
- 4.3 Pokud je stížnost již na první pohled nepřijatelná nebo zjevně neopodstatněná, může ji předseda FPL odmítnout. Ust. čl. 3.2.3 zůstává nedotčeno.
- 4.4 IP se skládá až ze tří členů FPL. Nominovaní členové IP pak vyberou předsedu IP.
- 4.5 IP zváží předložené hmotné důkazy a důkazy plynoucí z pozorování. Zváží také statistické důkazy shromážděné v rámci vyšetřování. Může také shromáždit další důkazy v průběhu svého vyšetřování, včetně, ale nikoli výhradně, názoru GM.
- 4.6 Všichni hráči, organizátoři, rozhodčí, národní federace a další strany jsou povinni spolupracovat s IP. Pokud tak neučiní, může to vést k oznámení EDC.
- 4.7 IP by měl prošetřit každý případ v přiměřené době.
- 4.8 Důkazní břemeno a úroveň důkazu se řídí čl. 16.13 až 16.16 Etického a Disciplinárního kodexu FIDE.
- 4.9 Pokud IP dospěje k jednomyslnému závěru, že k žádnému podvádění nedošlo nebo neexistuje dostatek důkazů pro splnění standardu důkazu, zamítne stížnost a informuje o tom předsedu a tajemníka FPL, stěžovatele a obviněnou osobu krátkou zprávou. Pokud byla zapojena národní federace obviněné osoby, bude rovněž informována. Pokud je jmenován vyšetřovatel, aplikuje se čl. 4.10.
- 4.10 Pokud IP na konci vyšetřování dojde k jinému závěru než k jednomyslnému zamítnutí stížnosti, pak:
- a) vypracuje zprávu, ve které uvede: činnost, která zahájila vyšetřování, skutkové okolnosti případu, závěry vyšetřování a navrhaný trest. Zpráva se může týkat jakéhokoli jiného porušení předpisů FIDE zjištěného IP a

b) předloží rozhodnutí a zprávu FPL k posouzení.

FPL může požádat IP, aby zvážila další skutečnosti a/nebo provedla další vyšetřování.

4.11 Jakmile IP považuje zprávu za konečnou, rozhodne FPL většinou hlasů, zda má být případ předložen k rozhodnutí EDC. Pokud není případ předložen EDC, má se za to, že stížnost byla zamítnuta. FPL sdělí svá zjištění stěžovateli a obviněné osobě. Pokud byla zapojena národní federace obviněné osoby, bude rovněž informována.

4.12 Pokud IP jedná jménem EDC, předloží FPL k posouzení předběžnou zprávu. FPL může požádat IP, aby zvážil další skutečnosti a/nebo provedl další vyšetřování. Jakmile IP považuje zprávu za konečnou, FPL ji předá EDC.

4.13 V případě porušení pravidel fair play jiného než podvádění a v případě domnělého podvádění platí pravidla pro „Fast Track Procedure“ (viz čl. 9.3, 9.4, 9.5 a 9.7 Etického a disciplinárního řádu FIDE a čl. 32 až 36 Jednacího řádu FPL).

4.14. FPL může zřídit podvýbor pro vyřizování stížností a vyšetřování obvinění z podvádění („právní oddělení“). Právní oddělení by se mělo skládat z předsedy, tajemníka a dalších členů, kteří by měli mít právní vzdělání a/nebo zkušenosti s vyšetřováním obvinění z podvádění. Je-li zřízeno právní oddělení, jeho předseda po konzultaci s tajemníkem rozhoduje o složení a počtu členů IP, o podání stížnosti jiné komisi FIDE, o postoupení případu podvádění NF a po dohodě s předsedou FPL o rozhodnutích podle čl. 4.3.

5. Zjevně nepodložená obvinění

5.1 Obvinění z podvádění, které je zjevně neopodstatněné, je stížnost, která obsahuje velmi slabé nebo žádné důkazy, a je založena především na emocích. Obvinění není zjevně neopodstatněné, pokud by se rozumný člověk na základě předložených důkazů domníval, že k podvádění mohlo dojít.

5.2 Pokud FPL rozhodne, že ITC nebo PTC je zjevně nepodložená, může stěžovatel obdržet od FPL napomenutí.

5.3 Ve zvláště závažných a/nebo opakovaných případech zjevně nepodložených obvinění může FPL případ vyšetřit a předat jej EDC. Zjevně nepodložené obvinění se považuje za závažné, pokud obviněného hráče buď poškozují nebo obtěžují (obvykle šířením obvinění mezi dalšími hráči nebo jeho zveřejňováním na sociálních sítích).

6. Procesní ustanovení

6.1 Promlčecí lhůta je pět let, u online soutěží jeden rok po posledním kole příslušného turnaje.

- 6.2 Pracovním jazykem IP je angličtina. IP může na žádost kterékoli strany povolit, aby zúčastněné strany používaly jiný jazyk než angličtinu. V takovém případě může IP nařídit kterékoli nebo všem stranám, aby nesly všechny nebo část nákladů na překlad a tlumočení. IP může nařídit, aby všechny dokumenty předložené v jiných jazycích než v angličtině byly předloženy spolu s ověřeným překladem do jazyka řízení.
- 6.3 Pokud IP případ jednomyslně nezamítne, musí být obviněná osoba písemně informována (ať už dopisem, e-mailem nebo jinak) o probíhajícím případě a musí mít právo předložit IP jakákoli prohlášení a dokumenty na podporu svého stanoviska.
- 6.4 Stěžovatel a obviněná osoba mají právo na zastupování nebo porady s osobou podle vlastního výběru. Avšak jakýkoliv subjekt zastupující obviněnou osobu vyjadřuje své názory a jedná vůči IP pouze prostřednictvím jediné fyzické osoby.
- 6.5 Dokumenty týkající se řízení se předkládají písemně, nejlépe e-mailem.
- 6.6 Každá strana zapojená do vyšetřování je odpovědná za své vlastní náklady přímo či nepřímo spojené s případem.
- 6.7 Pokud je účastníkem vyšetřování osoba pod disciplinární pravomocí jiné komise FIDE, FPL poskytne příslušné informace této komisi FIDE.

PŘÍLOHA PRAVIDEL FAIR PLAY

Vysvětlující komentář k čl. 1.2 a)

Slova „jiné zdroje informací“ se vztahují k údajům shromážděným z jiných zdrojů, než je samotný hráč během hry. Informace mohou pocházet mimo jiné ze šachových knih, poznámek, od trenérů nebo diváků.

Vysvětlující komentář k čl. 1.2 b)

„Manipulací v šachové soutěži“ se rozumí úmyslné dohody, jednání nebo opomenutí s cílem neoprávněné změny výsledku nebo průběhu šachové soutěže za účelem zcela nebo částečně odstranit nepředvídatelnost výše uvedené šachové soutěže s cílem získat neoprávněnou výhodu pro sebe nebo pro jiné.

Termín „soutěž“ zahrnuje každou událost, tj. partii a zápas, ale neměl by být nutně vykládán tak, že zahrnuje celý turnaj nebo všechny soutěže, které se konají v rámci akce zahrnující několik soutěží nebo turnajů (například mistrovství světa). Vzhledem k tomu, že procesy jako losování soupeřů nebo jmenování rozhodčího jsou pro soutěž důležité, měly by být považovány za součást soutěže.

Slova „s cílem“ naznačují, že definice zahrnuje nejen dohody, jednání nebo opomenutí, které nevhodně mění výsledek nebo průběh šachové soutěže, ale také činy spáchané s úmyslem nevhodně změnit výsledek nebo průběh soutěže, i když je dohoda, jednání nebo opomenutí neúspěšné.

Výraz „za účelem“ označuje úmysl získat neoprávněnou výhodu pro sebe nebo pro ostatní, i když tato úmyslná dohoda, jednání nebo opomenutí, jehož cílem je nevhodně pozměnit výsledky nebo průběh šachové soutěže, nedosáhne požadované výhody.

„Sandbagging“ se týká záměrného hraní pod vlastními schopnostmi s cílem snížení svého ratingu za účelem možnosti hrát v budoucí soutěži s vyšším handicapem, a tedy s vyšší šancí na výhru.